

eundem: Quamobrem unum est sacrificium propter banc rationem. Quoniam multi in locis offeruntur, multi sunt Christi: Nunguam: sed unus ubique Christus, qui hic est panis, & illic panis, unum Corpus. Quomodo ergo multi in locis oblatum unum est corpus, & non multa corpora, ita etiam unum est sacrificium. Pontifex noster ille est, qui illam oblatioem hostiam, qua nos mundat. Illam nunc quoque offerimus, qua tunc fuit oblata, qua non potest consumi. Hoc fit in recordationem eius, quod tunc factum est. Hoc enim tacite, inquit, in mei recordationem. Non aliam hostiam, inquit, sicut Pontifex, sed eandem semper facimus, vel potius hostiam, seu sacrificii facimus recordationem.

Merito itaque S. Synod. Tridentina sess. 22. can. 4. pronuntiavit, si quis dixerit, blasphemiam irrogari sanctissimo Christi sacrificio in cruce peracto, per Missa sacrificium, aut illi per hoc derogari anathema sit.

Obiicitur locum Apostoli ad Heb. 7. 23. 24. Et alii quidem plures facti sunt Sacerdotes, idcirco quod morte prohiberentur permanere: hic autem (scilicet Christus) eo quod maneat in aeternum, semper unum habet Sacerdotium. Unde & salutare in perpetuum potest accedere per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis. Nullus itaque praeter Christum Sacerdos est, adeoque nullam sacrificium praeter illud, quod in cruce obtulit.

Resp. Nullo quidem praeter Christum Sacerdotes esse, qui ipsi succedant, successor enim proprie dicitur, qui in locum, officium, & potestatem defuncti subrogatur; Christus autem nunquam defungitur Sacerdotio, sed manet Sacerdos in aeternum: sed praeter Christum alios esse Sacerdotes illius Ministros, & Vicarios, Apostolus docet, cum ait: Sic nos excubemus homo, ut Ministri Christi, & dispensatores Mysteriorum Dei; Pars autem praecipua S. Ministerii in Liturgia celebratione posita est. Unde Act. 13. 2. ubi legitur. Ministrantibus autem illis Dominus, & ministrantibus, dicit illis Sp. Sanctus: Segregate mihi Saulum, & Barnabam in epus, ad quod assumpti eos; Etiam ad Tertus Gratii vii attendens, in quo verbum est Liturgiae oblationem significans, veritatem, sacrificium autem illius. In hoc autem sacrificio, Christus se ipsum offert, Sacerdotium suum exercens, idemque Sacerdotium ministerio offertur. Hinc S. Jo. Chrysost. Hom. 83. in Matthaeum: Non sunt, inquit, humana virtutes hac opera, qua tunc in cruce consecratus: ipse nunc quoque operatur, ipse perficit, Ministratur nos ordinem tenemus: qui vero hac sacrificiat, & transfundit, ipse est.

Obiicitur: Mutatio victimae, immo occisio intercedere debet in sacrificio proprie dicto: Christus autem in Eucharistia non mutat, multo minus occidit.

Resp. Occisionem quidem victimae in sacrificio creto intercedere debere, non in sacrificio inuenit, Nam & sacrificia farea, qua incurta erant, in Veteri Lege oblata fuisse nemo negat, & tale fuisse sacrificium Melchisedech: Eucharistia autem inuenit sacrificium est, in qua Christus sub specie cibi, & potus offertur. Quamobrem necesse non est ipsum vere, & reipsa occidi, ut vere, & proprie censetur offerri, & sacrificari; sed sufficit ut mystice moriatur, quatenus consecratione panis, & vini Corpus ejus, & Sanguis sub eorum symbolis, & species si stantur, & exhibentur, & gladio verborum (ut ita loquatur) separantur, siquidem vi verborum solum Corpus sub specie panis, solum Sanguis sub specie vini, esse incipiunt sacramentaliter (quavis, & Sanguis sub specie panis, & Corpus sub specie vini fit per necessarium concomitantiam, qua Christus ex mortuis resurgens jam non moriatur.) Hec autem non solum mutatio est Corporis, & Sanguinis Christi, sed & immolatio, mortisque mystica, sufficiens ad sacrificium commemorationis, quo Passio Domini nostri Jesu Christi repraesentatur, ejusque fructus Fidelibus applicatur. Neque tamen nuda est Passio Christi commemoratio, & representatio: siquidem ibi exhibetur realiter sub Sa. Symbolis Agnus occisus ab origine mundi & hoc ipso, quod per consecrationem Corpus ejus, & Sanguis solum, Divinae Majestatis offeruntur. Sicut enim Christus Mundum ingrediens, & Deo Patri se sistens, dicensque: Hostiam, & oblationem noluisse: Corpus autem apostrophis: Holocaustum peccato non tibi placuerunt. Tunc dicit, ecce venio: in capite libri scriptum est de me, ut faciam Deum, voluntatem tuam: se jam tunc in sacrificio obtulit, quamvis nondum sit occisus, sed tantum morti destinatus: & sicut cum Christus non in manufacta facta, sed in oecum ingressus, ut appareat vultui Dei pro nobis, sacrificium Patri representat, quo simul in consummatione saeculorum, ad destinationem peccati, per hostiam suam apparuit, seque jam non creto quidem modo, quod fecit semel, sed in cruce, Patri offerre pergit, Semper vivens ad interpellandum pro nobis: & tamen jam non moritur: ita in Eucharistia, qua sacrificii in cruce oblati commemoratio est, Christus Corpus & Sanguinem suum exhibens, offert ministerio Sacerdotum, & mystice immolatur, quavis re vera non occidatur. Hinc S. Cyrilian. Ep. 63. sit: Passio est Domini sacrificium quod offerimus. Hinc S. Jo. Chrysostom. Homil. 3. in Epist. ad Ephes. Dum (inquit) offertur hostia & Christus occiditur Ovis Dominica, &

Nullo praeter Christum Sacerdos: qui illi succedat: alii tamen Sacerdotes, & jus Ministerii.

Eucharistia verum sacrificium.

Mystica mors victimae in sacrificio inuenit.

Heb. 9.

Heb. 7.

Hom. 15. ad Populum Antiochenum: Quid agis, o homo? Juras super S. Mensam, ubi & Christus occisus fuit. Et Homilia de Penitentia, in Encanica: Mensa mystica parata, Agnus Dei pro te mactatus... Sanguine ex immolato latere in Calice ad purificationem tuam evacuato: non times? Hinc S. Ambrosius Lib. 1. in Lucam, Num. 28. Argue utinam nobis quoque adolentibus Altaria, sacrificium deserentibus, adhaerere Angelis immo praebere se videndum. Non enim dubita adhaerere Angelum, quando Christus adhaerit, quando Christus immolatur. Etiam I. Cor. 11. Pascha nostrum immolatus est Christus.

Obiicitur: Repugnant rationi sacrificii, praesertim ejus, quod Novum Testamentum continet, ut sit incurtum; ubi enim testamentum est, mors necesse esse intercedat testatoris: ut ait Apollolus ad Heb. 9. 16. Cum igitur Christus non moriatur, quomodo Eucharistia consecratur; non est illa verum, & proprie dictum sacrificium.

Resp. Repugnat quidem rationi sacrificii, quo Novum Testamentum primo conditum, & institutum est, ut sit incurtum. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est. Lecto enim mandato Legis a Moysse universis populo, accipiens sanguinem vitulorum, & hircorum cum aqua, & lana coctae, & hyssopo, & hyssopo, & hyssopo Librum, & omnem populum asperxit, dicens: Sic sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus. Sed non repugnat rationi sacrificii, quod Novi Testamenti jam conditum repetitio, & commemoratio est, ut fit incurtum. Eucharistia porro celebratio non est Novi Testamenti institutio, sed ejus repetitio, & commemoratio, quod olim a Christo institutum, & morte illius confirmatum est. Quemadmodum ergo iter homines, cum testamentum morte testatoris interveniente confirmatum sepius in iudicio exhibetur, & recitatur, ut etiam describitur, ad haereditatem hanc, aut illi applicandam, non est opus, ut testator iterum moriatur; sed factis est, si consistet testamentum esse mortuum, nec ante mortem revocasse, ut immutatum esse testamentum: ita cum offertur Eucharistia sacrificium, Sanguinem Christi continentem, quo novum, & aeternum testamentum deductum est; illiusque in cruce pro omnibus hominibus profusa virtutem applicans. Ut repropositionem accipiant, qui vocati sunt aeterna hereditatis, non est necesse, ut Christus iterum moriatur, sed solum, ut memoria recolatur, & Corpus pro nobis olim traditum, Sanguisque pro nobis effusus, vere, & realiter exhibetur, mystice, & in Sacramento fundatur in remissionem peccatorum, Deoque offeratur.

Obiicitur Oraculum Christi, Jo. 4. Veni hora; & nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu, & veritate. Ubi adorare idem est, quod sacrificare. Quaesitio enim erat inter Judaeos, & Samaritanos, quo in loco deberet offerri sacrificium, & ita sumitur ad adorare Gen. 22. Postquam adoraverimus, revertentur ad vos. Et Act. 8. Veniat adorare in Jerusalem. Si ergo veri adoratores tempore Novae Legis debent sacrificare in spiritu, & veritate nullam est in Nova Lege sacrificium visibile externum, sed solum spirituale.

Resp. Christum Dominum sui verbum cultum, & sacrificium externum minime tollere, sed internum praecipue statuere: & simul significare, sacrificium externum deducere, neque in monte Garizim, neque Hierosolymis, sed per omnes gentes, & regiones, in locis ad hoc deputandis, & consecrandis ostendendum, sicut praedixit Malachias. Significat itaque Christus sui verbum, tempore Novae Legis Dei cultum, & sacrificium futurum in spiritu, & veritate, sublastra sacrificiorum umbra, qua Hierosolymis offerbantur: cultum tamen, & sacrificium externum, quod spiritus cultus, & sacrificii sacrum signum est, non excludit. Nam sicut spiritualis cultus necessarius est, quia Deus spiritus est; ita corporalis nobis convenit, quia non animo tantum, verum etiam corpore confiamus. Unde S. Basilus Lib. 2. De Baptismo, qu. 8. Nobis (inquit) periculum est male obiti mandati, si loci rationem neglexerimus; maxime si Sacerdotii Mystra in locis profanis celebraverimus: propterea quod ea res iudicium habere contempimus in celebrante; offensivum quoque generare pro varietate actionum multitudine; propter variam multitudinem in verum divinarum scientiam infirmitatem. Si vero quicquam obijciat: Quid igitur est, quod Apostolus dicit, Volo viros precari in quovis loco, ob id, quod Domini ipsa praesentem deitatem adorandi Deum in omni loco, ubi dicit, Neque Hierosolymis posthinc, neque in Monte Ibo adorabitur Pater? Hoc dicendum est, quod illud, in omni loco, non comprehendit eos locos, qui humanis sensibus, rebusque immundis, & profanis deputati sunt, sed dilatatur, & dicitur adorationem Dei ab arcto Hierosolymae ambitu in eum totius orbis locum, secundum sacrificii praesentiam, qui hodie videlicet Deo dicatur sit ad gloriosum Mystra sacrificium celebrandum.

Plura dabit Differentia nostra 13. in Historiam Ecclesiasticam Saeculorum 13. & 14.

Eucharistia verum sacrificium.

Heb. 9.

Heb. 1.

Adventus in spiritu, & veritate sacrificium externum non tollit.

PROPOSITIO II.

Essentia sacrificii Eucharistiae in consecratione, & Oblatione posita est: sumptis vero est non ad essentiam, ad integritatem tamen sacrificii pertinent.

Prima pars Propositionis ex eo probatur, quod Christus Sacerdotem secundum ordinem Melchisedech se in aeternum constitutum declarat, Corpus, & Sanguinem suum sub speciebus panis, & vini Deo Patri obtulit: ac sub eandem verum symbolis, Apostolis, quos tunc Novi Testamenti Sacerdotes constituat, ut sumerent, tradidit, & eisdem, eorumque in Sacerdotio successoribus, ut offerrent, praecipit per haec verba, Hoc facite in meam commemorationem, uti semper Catholica Ecclesia intellexit, & docuit (ut habet Concilium Trid. sess. 22. c. 1. & can. 2.) Consecrationem igitur, & oblationem, quam praecipit Christus Apostolis, & eorum in Sacerdotio successoribus praecipit: quam praecipit illi in persona Christi per eos offerrent operantur; quae potissima representatio est Passionis Dominicae, qua sic res excellentissime sacra, est pane scilicet, ac vino Corpus, & Sanguis Christi; qua summae Dei Majestatis, ac Domini, nostraeque infirmitatis, dependens, ac servitutis publica, & sollemnium professio fit, atque contestatio; qua gravissima Deo victimam, nempe Corpus, & Sanguis Christi, praesens rapta exhibetur, Deoque sistitur, & offerretur, sacrificium pergitur.

Confirmatur ex S. Irenaeo lib. 4. c. 32. Zum (inquit) qui ex creatura panis est, accipit, & gratias agit, dicens: Hoc est Corpus meum; & Calicem similiter, qui est ex creatura, qua est secundum nos, suum Sanguinem confessus est, & Novi Testamenti novam donavit oblationem: quam Ecclesia ab Apostolis accipiens, in universo mundo offert Deo. De quo in audacem Prophetia: Malachias se praesignificavit, &c. Item ex S. Joan. Chrysost. Homilia de Predicatione Jadae: Vox illa, (inquit) Hoc est Corpus meum, usque ad ejus adventum praesertim sacrificii firmatum.

Denique ex S. Th. 3. p. qu. 82. ar. 4. ad 1. Consecratio (inquit) Christi, vel eiusdemque alterius materia, non est sacrificium, sicut consecratio Eucharistiae. Et art. 10. Opportunitas sacrificii ostendit, non solum attenditur per comparationem ad factum Christi, quibus oportet Sacramenta ministrari; sed principaliter per comparationem ad Deum, cui Consecratione huius Sacramenti sacrificium offertur. Et in respons. 1. ad Alia Sacramenta persequitur in usu habentium. Sed hoc Sacramentum persequitur in Consecratione Eucharistiae, in qua sacrificium Deo offertur.

Oblatio porro panis, & vini consecrationem praecedens, ad integritatem quidem sacrificii pertinet, ut probat summi omnia Liturgiarum consensus, non tamen ad essentiam. Nam oblatio vocalis non est ad sacrificium necessaria. Satis enim Deo se demonstrat aliquid offerre, qui re ipsa offert. Non alia igitur oblatio ad essentiam sacrificii pertinet, quam quae consecratione est instituta Christi peragitur, qua victimam, & pretium salutaris nostrae, Corpus nempe illius, & Sanguis in Altari sistuntur. Similiter oblatio, quae sequitur consecrationem, non est essentialis sacrificio; sed sollemnis quaedam contestatio est, quod tota Ecclesia, qua Christi Summi Sacerdotis, & capitis nostri Corpus est, seipsam pro ipsam Deo offert. Hinc S. Thomas 3. p. q. 83. ar. 4. Mysterium, ac ordinem exponens, ait: Sacerdos post hoc sacrificium praesertim, esse Deo acceptum, eum dicit: Sapra qua proposita, ac sereno vultu respiciere dignetur, & accepta habeat, &c.

Pars altera Propositionis ex eo probatur, quod Christi Corpus, & Sanguis per consecrationem exhibentur, & sistuntur sub specie cibi, & potus: ideoque ad manducationem, & bibitionem ordinantur, Quamobrem communio Sacerdotis sacrificantis sui utraque specie, pertinet ad integritatem, & perfectionem sacrificii quod, pertinet ad essentiam. Unde in Missa Epiphaniae sumpto ab immolatione distinguitur, ut quid subsequens, cum dicitur in Secreta: Quod istum muneribus declaratur, immolatur, & sumitur Jesus Christus Filius tui Domini noster. Consecratur et capite Relatum est, dicit 2. de Consecratione, quod ex Concilio Toletano 12. can. 5. desampum est. Relatum est nobis, quoddam de Sacerdotibus non tot vicinis die videtur offerre: sed si in uno die plurima per se offerant sacrificia, in omnibus se oblationibus a Communionem Communionis sanctae gratiam sumunt: quasi non sit totius illi vero, & singulari sacrificio participandum, quoties facta consistit. Nam ex Apostolo dicit, Nonne, qui bibi, & Sanguinem Domini nostri Jesu Christi immolatio edunt hostias, quae sunt Altaris? Certum est, quod bibi, qui sacrificantes non edunt, rei sunt Domini Sacramenti. Quatenus ergo Sacerdos dicens: divino Altari sacrificium oblaturus accessit, & se a Communionem sumendum, ab ista, qua se dicitur privavit, gratia Communionis anno uno repulsum se novit. Nam quale erit illud sacrificium, cui nec ipse sacrificans participare esse con-

Communis Sacerdotis celebratio pertinet ad integritatem sacrificii.

Adventus in spiritu, & veritate sacrificium externum non tollit.

gnescent? Ergo modis omnibus est tenendum, ut quotiescumque sacrificans Corpus, & Sanguinem Domini nostri Jesu Christi in Altari immolatur, toties percipiatur Corpus, & Sanguis Christi participem se praebet.

Obiicitur: Ratio sacrificii posita est in vera, & reali mutatione, & destructione victimae; sed Christi Corpus, & Sanguis non destruantur per consecrationem, immo vero sistuntur sub speciebus; nec sub his esse desinant, nisi per illarum consumptionem: ratio igitur essentialis sacrificii non est posita in Consecratione.

Respondetur: Corpus, & Sanguinem Christi non destrui quidem per consecrationem, sed mutari modo sibi conveniente, quatenus sacramentaliter esse incipiunt sub panis, & vini speciebus, & Corpus vi verborum quasi exangue sinitur, Sanguis item vi verborum mystice effunditur. Praeterea Christi Corpus, & Sanguis per consecrationem accipiunt formam cibi, & potus: cibi autem, & potus ad manducationem, & bibitionem, adeoque ad mutationem, & destructionem ordinantur. Quamvis porro non destruantur Christi Corpus, & Sanguis secundum naturam suam, destruantur tamen secundum modum illum admirabilem existendi sub his panis, & vini speciebus, desinant esse in Altari, desinant esse cibi, & potus sensibiles, cum sumantur a Sacerdote sacrificante. Sufficit autem, ut ita destruantur, & desinant per actionem pertinentem ad integritatem sacrificii: si enim ipso sacrificio destrui censetur mystico modo, ipsaque pro hoc statu conveniente.

Obiicitur: Christum, cum Eucharistiam instituit, Apostolus dixisse, Accipite, & comedite, Hoc est Corpus meum... Bibite ex hoc omnes: Hic est enim Sanguis meus. Adeoque hujus essentiam sacrificii in Communionem positam est. Respondetur, id non sequi: Christus enim Eucharistiam instituit, ut Sacramentum, & ut sacrificium, non solum dixit, Accipite, & comedite, quod ad Sacramentum pertinet: sed etiam, Hoc facite in meam commemorationem, quod spectat ad rationem sacrificii. Corpus, & Sanguinem suum; (inquit Tridentina Synodus) sub speciebus panis, & vini Deo Patri obtulit, & sub eandem verum symbolis, Apostolis, quos tunc Novi Testamenti Sacerdotes constituat, ut sumerent, tradidit, & eisdem, eorumque in Sacerdotio successoribus, ut offerrent praecipit per haec verba: Hoc facite in meam commemorationem: uti semper Catholica Ecclesia intellexit, & docuit.

PROPOSITIO III.

Eucharistia non tantum est sacrificium laudis, & gratias actionis, sed propitiatorum, & imperatorum.

Id ut intelligatur, observandum est, triplex, immo quadruplex in Scriptura sacra distingui sacrificii generum primum Leviticum, cujus finis est solus Dei cultus & honor. Hujus generis Holocaustum erat, quo tunc victimam in Dei honorem igne consumebatur. Alterum dicebatur sacrificium pro peccato, quod etiam Propitiatorium appellatur, cujus finis, praeter Dei cultum, est placatio irati Dei, & peccatorum remissio. Tertium in Scriptura nominatur Pacificum, quod duplex est: alterum Eucharisticum, id est, oblatum in gratiarum actionem pro beneficiis acceptis: alterum Imperatorum, cujus finis novorum imperatorum beneficiorum est. Hoc posito, facile probatur Eucharistiam omnibus his modis sacrificium esse, ac de illa vere dictum a S. Joan. Chrysostom. in Pl. 95. Omnia veterum sacrificia nova superveniens gratia uno comprehendit sacrificio. Nec minus vero S. Aug. lib. 17. de Civitate Dei, c. 20. id sacrificium suscepit omnibus illis sacrificiis Veteris Testamenti, qua immolabantur in umbra futuri... Pro illis omnibus sacrificiis, & oblationibus Corpus ejus offertur, & participans ministratur.

Primo, Leviticum sacrificium est; id enim Christus instituit, ut supremum laudis cultus Deo usque ad consummationem saeculi jugiter exhiberetur, non ab hominibus dumtaxat, sed ab ipsomet homine Deo: qui in Eucharistia sacrificio adoratur pro nobis, adoratur in nobis, & adoratur a nobis. Adorat in nobis, ut Caput nostrum; adoratur pro nobis, ut Sacerdos noster: adoratur a nobis, ut Deus noster. Quod enim de oratione S. Aug. dicit, cur de adoratione, quae perfectissimum est orationis genus, usurpare non liceat?

Secundo, Eucharistia sacrificium est Gratiarum actionis: quod nomen ipsum sonat, confirmante sollemnem illam Praefationis voces in omnibus Liturgiis usurpatae: Gratias agamus Domino Deo nostro. Ad quae respondetur: Dignum & iustum est. De quibus S. Jo. Chrysostomus Hom. 18. in secundam Epistolam ad Corinthios: In tremendis inquit, Mystra, ut Sacerdos pro plebe, ita plebs pro Sacerdote sacrificat. Neque enim ipse solus gratias agit, sed etiam plebs univocata. Nam cum prius illorum vocem sumptis, agnoscit afferunt id iuste, ac digne fieri, tunc demum gratiarum actionem suscipiunt. Et S. August. Epist. 140. alius 120. ad Honoratum, c. 19. Hac est, ait, gratia, qua gratis datur, non meritis operantis, sed miseratione donantis. Hinc gratias agimus Domino Deo nostro, quod est magnum Sacra-

Eucharistia adoratio.

Eucharistia sacrificium gratiarum actionis.

Eucharistia

propiti-um

mentum in sacrificio Novi Testamenti, quod ubi, & quando, & quomodo offeratur, cum fuerit baptizatus, invenies.

5. Cyrell. Hier. Catech. 5. Myst. flag. Euseb. lib. 1. De monach. E. v. d. g. 10. S. Chrysom. 3. in Epist. ad Ephes. 5. purissimum Hostiam; Hostiam salutarem, illibatam victimam pro peccatis; sacrificium pretii nostri, victimam sanctam, qua delictum est thyrigraphum, quod erat contrarium Aug. lib. 9. nobis, qua triumphatus est hostis computans delicta nostra; Unitum sacrificium pro salute nostra. Hinc S. Aug. q. 57. in Leviticum ait: Sed cum Dominus dicit: Nisi manducaveritis carnem meam, & biberitis meum Sanguinem, non habebitis vitam in vobis: Quid sibi vult, quod a sanguine sacrificiorum, qua pro peccatis offerantur, tantopere populum prohibetur, si illis sacrificiis unum hoc sacrificium significabatur, in quo vera sit remissio peccatorum, a cuius tantum sacrificii sanguine in alimentum sumendum, non solum nemo prohibetur, sed ad bibendum patius omnes coartantur, qui valent habere vitam.

Denique cum precipuum Sacerdotum munus sit offerre sacrificia pro peccatis, ut docet Apollolus ad Heb. 5. Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in illis, qui sunt ad Deum, ut offerat dona, & sacrificia pro peccatis: & certum sit perenne in Ecclesia sacrificium esse Corporis, & Sanguinis Christi, ab ipso eterno Sacerdote per Ministris ex hominibus assumptis oblatum, illud esse propitiatorum consequens est. Porro enim sacrificium inquit S. Aug. lib. 4. de Trinitate, c. 14. vire offerri non potest, nisi ubi vero Deo per Sacerdotem sanctum, & iustum; nec nisi ab eis accipitur, quod offeritur, pro quibus offeritur, aque id sine viro sit, ut pro vitiosis mundandis possit offerri. Hoc certe omnes cupiunt, qui pro se offerri sacrificium Deo volunt. Quis ergo tam iustus, & sanctus Sacerdos, quam unicus Filius Dei, qui non opus haberet per sacrificium sua purgare peccata, nec originale, nec ex humana vita, qua addunt? Et quid tam congruenter ad hominibus sumeret, quod pro eis offerretur, quam humana caro? Et quid tam aptum huic immolationi quam caro mortalitatis? Et quid tam mundum pro mundandis viciis mortaliu, quam sine ulla contagione carnalis concupiscentie caro nata in utero, & ex utero originali? Et quid tam grave offerri, & suscipi posset, quam caro sacrificii nostri, Corpore effluunt Sacerdotis nostri? Ut quoniam quatuor considerantur in omni sacrificio, ubi offeratur, a quo offeratur, quod offeratur, pro quibus offeratur, idem ipse unus, verusque Mediator, per sacrificium patris reconcilians nos Deo, unum cum illo maneret, cui offerretur, unum in se faceret, pro quibus offerretur, unum ipse esset, qui offerretur, & quod offerretur. Unde purgata per iudicium novissimum Ecclesia, eis quoque igno mundatis, quibus talis mandatio necessitas est, Nullus omnino erit, qui offerat sacrificium pro peccatis suis. Omnes enim, qui se offerunt, profecto in peccatis sunt, pro quibus dimittendis offerent, ut cum obulerint, acceptisque Deo fuerit, tunc dimittantur: (inquit S. Aug. lib. 20. de Civitate Dei, c. 25.)

Eucharistiam esse sacrificium pro peccatis, & ignorantis oblatum, Liturgie confirmant omnes, & precipue sollemnitas illa precatio, que fit in Missa Dominice nonne post Penitenciam: Concede nobis quaesumus, hac digno frequentare mysteria, qua quoties huic Hostia commemoratio celebratur, opus nostra redemptionis exerceat, item Oratio post Mysterium, in Veteri Missali Gothico, edito a Thomaso, & P. Mabillonio, Missa 12. que postulat Ecclesia, Ut translatum frangit in corpore, Calice in calice, proficiat meritis, quod oblutimus pro delictis.

Confirmat & S. Gregorius, Hom. 37. in Evangelia, ubi de Christo sic loquitur: Mittamus ad hunc legationem nostram, sendo, retribuendo, sacras hostias offerendo. Singulariter namque ad absolutionem nostram oblata, cum lacrymis, & benignitate mentis sacri Altaris Hostia suffragatur: quia in qui in seferantur a mortuis jam non moritur, adhuc per hanc in suo mysterio pro nobis iterum patitur. Nam quoties et Hostiam sua Passione offerimus, toties nobis ad absolutionem nostram assensionem illius reparamus. Tum historiam captivi cuiusdam narret, quem uxor defunctum putans, pro eo sacrificium Altaris hebdomadibus singulis curabat offerri: quibus autem diebus offerebatur, ejus vincula solvebantur. Hinc ergo (inquit) certa consideratione colligit, oblata a nobis Hostia sacra quantum in nobis solvere valent ligaturam cordis, si oblata ad altero potuit in altero solvere vincula corporis.

Optimo itaque jure sacra Synodus Tridentina sess. 22. hunc adversus Hetericos Canonem condidit: Si quis dixerit, Missa sacrificium tantum esse laudis, & gratiarum actionem, aut nudam commemorationem sacrificii in Cruce peracti, non autem propitiatorum, vel soli prodesse salutari: negusque pro peccatis, & defunctis, pro peccatis, panis, & calicis, & alii necessitatibus offerri debere; Anathema sit.

Non ita vero Missam propitiatorum sacrificium dicimus, quasi mereatur remissionem culpae Celebranti, & aliis, idque ex opere operato, sine bono motu utentis; aut quod gravissimum peccatum rei uno Missa sacrificii tamquam soluto opere pretio, absque vitæ emendatione, & Penitentia, Deo satisfacturos condidimus, ut nobis improperant Heterici: sed quod per ipsum fiat, ut si cum vero corde, & recta fide, cum pietate, & reverentia, contriti, ac devotenter ad Deum accedamus, misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus in auxilio operatum. Hujus quippe oblatione placatus Dominus, gratiam, & indulgentiam concedens, criminata, & peccata etiam indignis dimittit. Una enim, eademque est Hostia, idem unus sacrificium Sacramentum ministerio, qui se ipsum tunc in Cruce obtulit, sola offerendi ratione diversa. Ita docet sacra Synodus Tridentina, c. 2.

Cum igitur agatur Theologi Scholastici, Missam ex opere operato valere ad remissionem peccatorum, nihil aliud volant, quam non esse personam, aut actionem Sacerdotis attendendam, veram ipsam, que praesens est in Altari, Victimam salutarem ipsam verum Corpus Christi, quod pro nobis traditum est: ipsam verum Sanguinem Christi, qui pro nobis effusus est in remissionem peccatorum nostrorum. Hujus enim virtute, non autem merito Sacerdotis, aut actione fieri, ut cum Deo reconciliemur, peccatorum remissionem, & ea, que petimus, omnia consequamur. Hoc inquam, sacrificium non valet ex opere operato, eo modo, quo Sacramenta, infallibiliter operando illum effectum, cuius causam offerunt, sed impenetrando eum tunc dandum, quando, & quomodo visum Deo fuerit. Et nihil minus aliud valet, quam orationes, & alia bona opera: quavis enim Sacerdos sit malus, valet tamen sacrificium, si ve ad satisfaciendum, si ve ad impenetrandum, ex vi sua, id est, ratione operis, quod agit, & ratione dignitatis, & excellentiam Victimam, quod offeritur, tum principalis offerentis, scilicet Christi Jesu Domini nostri. Quomquam non negemus, quemdam hujus sacrificii effectum infallibiliter sequi in subiectis bene dispositis, ut remissionem poenae in iustis, consecutionem misericordiae in illis, qui vere contriti, & Penitentes ad Deum accedunt: sed totum id fieri credimus virtute Passionis Christi, cuius in recordationem Corpus ejus, & Sanguinem in Eucharistia offerimus, que non in merito Sacerdotis, sed in verbo conficitur Creatoris. Nam cum Deus Christum nobis doaverit, quem admodum scriptum est: Sic Deus dilexit mundum, & unum Filium suum unigenitum daret: Utique propterea nobis donatus est, ut hunc ire Dei tanquam reconciliatorem nostrum opponamus, & discipuli de nostris viribus, salutarem hanc, & infiniti pretii victimam Patri representemus. Cum descendit virtus sua (inquit S. Bernardus) non contortur, non dissolvit, non effudit, faciam Calicem salutatis accipiam, & nomen Domini invocabo. Et alibi: Totum, quod dare possum, miserum corpus istud est: illud si dederit, satis. Si quominus, addo et Corpus ipsum; nam illud de meo est. Domine est. De te, Domine, supplex, quod mihi habeo in me. O dulcissima reconciliatio! o sanctissimum sacrificium!

Postremo, Eucharistia sacrificium imperatorium est; idque probat insignis ille Apollolus locus 1. ad Timotheum, c. 2. Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus, pro Regibus, & omnibus, qui in sublimitate sunt, ut quietam, & tranquillam vitam agamus cum omni pietate, & castitate. Hoc enim bonum est, & acceptum coram Salvatore nostro Deo, quomones homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Quem locum ad sacram Liturgiam refert S. Aug. Ep. 249. alias 59. Ad Paulinum, cap. 2. Multa, (inquit) hinc dici possunt, que impropria non sunt. Sed relinquo in his verbis hoc intelligere, quod omnino, vel poene omnis frequenter ad Ecclesia, ut Precationes accipimus debitas, quas facimus in celebratione Sacramentorum, antequam illud, quod est in Domini Mensa, incipiat benedici: Orationes, cum benedicitur, & sanctificatur, & ad distribuendum communitur, quam totam petitionem ferre omnis Ecclesia Dominica Oratione concludit... Vocem Graecam, *propoludat*, quam Latinus Interpreter reddidit Orationes, proprie significat orationes, que fiunt ad votum, S. Augusti. observat. Vocentur autem omnia, que offeruntur Deo, maxime Sancti Altaris Oblatio, quo Sacramento predicatur nostrum illud votum maximum, quo nos vivimus in Christo esse mansuros, utique in compage Corporis Christi. Cuius rei Sacramentum est, quod unus panis, unum corpus multitudine. Interpellationes autem fiunt, cum populus benedicitur. Tunc enim Antiphitis velut Adversari, susceperunt super manus impositionem misericordissime offerunt. Quibus peractis, & participatio tantæ Sacramento, gratiarum actio cuncta concludit, quam in his etiam verbis ultimam commendat Apollolus. Hac autem causa precipua fuit ista dic-

endi, ut his benivole perferretis, atque significatis, non putaretur negligendum esse, quod sequitur. Pro omnibus hominibus, pro Regibus, & his, qui in sublimitate sunt, ut quietam, & tranquillam vitam agamus, sicut habet humana cognationis inferioribus, existimamus non esse ista faciendam pro his, a quibus perfectionem patiebatur Ecclesia. cum membra Christi ex omni esset hominum genere colligenda.

Idem Confirmatur ex Tertulliano Lib. ad Scapulam, c. 2. Sacrificamus, (inquit) pro salute Imperatoris, sed Deo nostro, & ipsius, sed quomodo precepit Deus, pura precatione nos magis oramus pro salute Imperatoris; ab eo eam postulantes, qui praestare potest. Ex Eusebio Casariensi Lib. 4. De vita Constantini, c. 45. ubi Episcoporum, qui ad Dedicacionem Ecclesie Hierosolymorum convenerant, piis exercitationibus commemorat incrementis (inquit) sacrificiis, & mysticis oblationibus Deum placabant; propae communi, pro Ecclesia Dei, pro Imperatore et honorum auctoritate, eisque piissimis liberis, pro deo suscipere offerunt.

Ex S. Cyrello Hierosolymitano, Catechesi 5. Mystagogica: Deinde vero (inquit) postquam confectum est illud spirituale sacrificium, & ille calix incrementis super ipsa sacrificium Hostia, obsecramus Deum pro omni Ecclesiarum pace, pro tranquillitate Mundi, pro Regibus, pro Militibus, pro sociis, pro agrois, & afficit; & in summa pro omnibus, qui egent auxilio.

Ex omnibus veteri edito Liturgiis, & inter alias, ex Missali Gothico veteri, edito a Thomaso, & P. Mabillonio, Missa 36. in quo haec habetur Oratio: Respic ad hanc Oblationem omnipotens Deus, quam tibi offerimus in honorem nominis tui, pro salute Regum, & Exercentium eorum, & omnium circumambientium, & praesentium, ut qui ex ea sumserint, accipiant sanitatem mentis, integritatem corporis, tutelam salutis, intellectum sensus Christi, securitatem spei, corroboracionem fidei, acritatem Spiritus Sancti.

De Eucharistia sacrificio imperatorum, de quo probat insignis ille Apollolus locus 1. ad Timotheum, c. 2. Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus, pro Regibus, & omnibus, qui in sublimitate sunt, ut quietam, & tranquillam vitam agamus cum omni pietate, & castitate. Hoc enim bonum est, & acceptum coram Salvatore nostro Deo, quomones homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Quem locum ad sacram Liturgiam refert S. Aug. Ep. 249. alias 59. Ad Paulinum, cap. 2. Multa, (inquit) hinc dici possunt, que impropria non sunt. Sed relinquo in his verbis hoc intelligere, quod omnino, vel poene omnis frequenter ad Ecclesia, ut Precationes accipimus debitas, quas facimus in celebratione Sacramentorum, antequam illud, quod est in Domini Mensa, incipiat benedici: Orationes, cum benedicitur, & sanctificatur, & ad distribuendum communitur, quam totam petitionem ferre omnis Ecclesia Dominica Oratione concludit... Vocem Graecam, *propoludat*, quam Latinus Interpreter reddidit Orationes, proprie significat orationes, que fiunt ad votum, S. Augusti. observat. Vocentur autem omnia, que offeruntur Deo, maxime Sancti Altaris Oblatio, quo Sacramento predicatur nostrum illud votum maximum, quo nos vivimus in Christo esse mansuros, utique in compage Corporis Christi. Cuius rei Sacramentum est, quod unus panis, unum corpus multitudine. Interpellationes autem fiunt, cum populus benedicitur. Tunc enim Antiphitis velut Adversari, susceperunt super manus impositionem misericordissime offerunt. Quibus peractis, & participatio tantæ Sacramento, gratiarum actio cuncta concludit, quam in his etiam verbis ultimam commendat Apollolus. Hac autem causa precipua fuit ista dic-

endi, ut his benivole perferretis, atque significatis, non putaretur negligendum esse, quod sequitur. Pro omnibus hominibus, pro Regibus, & his, qui in sublimitate sunt, ut quietam, & tranquillam vitam agamus, sicut habet humana cognationis inferioribus, existimamus non esse ista faciendam pro his, a quibus perfectionem patiebatur Ecclesia. cum membra Christi ex omni esset hominum genere colligenda.

Idem Confirmatur ex Tertulliano Lib. ad Scapulam, c. 2. Sacrificamus, (inquit) pro salute Imperatoris, sed Deo nostro, & ipsius, sed quomodo precepit Deus, pura precatione nos magis oramus pro salute Imperatoris; ab eo eam postulantes, qui praestare potest. Ex Eusebio Casariensi Lib. 4. De vita Constantini, c. 45. ubi Episcoporum, qui ad Dedicacionem Ecclesie Hierosolymorum convenerant, piis exercitationibus commemorat incrementis (inquit) sacrificiis, & mysticis oblationibus Deum placabant; propae communi, pro Ecclesia Dei, pro Imperatore et honorum auctoritate, eisque piissimis liberis, pro deo suscipere offerunt.

De Eucharistia sacrificio imperatorum, de quo probat insignis ille Apollolus locus 1. ad Timotheum, c. 2. Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus, pro Regibus, & omnibus, qui in sublimitate sunt, ut quietam, & tranquillam vitam agamus cum omni pietate, & castitate. Hoc enim bonum est, & acceptum coram Salvatore nostro Deo, quomones homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Quem locum ad sacram Liturgiam refert S. Aug. Ep. 249. alias 59. Ad Paulinum, cap. 2. Multa, (inquit) hinc dici possunt, que impropria non sunt. Sed relinquo in his verbis hoc intelligere, quod omnino, vel poene omnis frequenter ad Ecclesia, ut Precationes accipimus debitas, quas facimus in celebratione Sacramentorum, antequam illud, quod est in Domini Mensa, incipiat benedici: Orationes, cum benedicitur, & sanctificatur, & ad distribuendum communitur, quam totam petitionem ferre omnis Ecclesia Dominica Oratione concludit... Vocem Graecam, *propoludat*, quam Latinus Interpreter reddidit Orationes, proprie significat orationes, que fiunt ad votum, S. Augusti. observat. Vocentur autem omnia, que offeruntur Deo, maxime Sancti Altaris Oblatio, quo Sacramento predicatur nostrum illud votum maximum, quo nos vivimus in Christo esse mansuros, utique in compage Corporis Christi. Cuius rei Sacramentum est, quod unus panis, unum corpus multitudine. Interpellationes autem fiunt, cum populus benedicitur. Tunc enim Antiphitis velut Adversari, susceperunt super manus impositionem misericordissime offerunt. Quibus peractis, & participatio tantæ Sacramento, gratiarum actio cuncta concludit, quam in his etiam verbis ultimam commendat Apollolus. Hac autem causa precipua fuit ista dic-

endi, ut his benivole perferretis, atque significatis, non putaretur negligendum esse, quod sequitur. Pro omnibus hominibus, pro Regibus, & his, qui in sublimitate sunt, ut quietam, & tranquillam vitam agamus, sicut habet humana cognationis inferioribus, existimamus non esse ista faciendam pro his, a quibus perfectionem patiebatur Ecclesia. cum membra Christi ex omni esset hominum genere colligenda.

Idem Confirmatur ex Tertulliano Lib. ad Scapulam, c. 2. Sacrificamus, (inquit) pro salute Imperatoris, sed Deo nostro, & ipsius, sed quomodo precepit Deus, pura precatione nos magis oramus pro salute Imperatoris; ab eo eam postulantes, qui praestare potest. Ex Eusebio Casariensi Lib. 4. De vita Constantini, c. 45. ubi Episcoporum, qui ad Dedicacionem Ecclesie Hierosolymorum convenerant, piis exercitationibus commemorat incrementis (inquit) sacrificiis, & mysticis oblationibus Deum placabant; propae communi, pro Ecclesia Dei, pro Imperatore et honorum auctoritate, eisque piissimis liberis, pro deo suscipere offerunt.

Idem Confirmatur ex Tertulliano Lib. ad Scapulam, c. 2. Sacrificamus, (inquit) pro salute Imperatoris, sed Deo nostro, & ipsius, sed quomodo precepit Deus, pura precatione nos magis oramus pro salute Imperatoris; ab eo eam postulantes, qui praestare potest. Ex Eusebio Casariensi Lib. 4. De vita Constantini, c. 45. ubi Episcoporum, qui ad Dedicacionem Ecclesie Hierosolymorum convenerant, piis exercitationibus commemorat incrementis (inquit) sacrificiis, & mysticis oblationibus Deum placabant; propae communi, pro Ecclesia Dei, pro Imperatore et honorum auctoritate, eisque piissimis liberis, pro deo suscipere offerunt.

in memoriis Martyrum; quod frequentissime facimus, illa dumtaxat Ritu, quo sibi sacrificari Novi Testamenti mansuetudine precepit, quod pertinet ad illum cultum, que Latra dicitur, & uni Deo debetur. Idem confirmat Lib. 6. De Civitate Dei, c. 27.

Commemorationes Martyrum inter Sacrificia Deo oblata primis Ecclesie saeculis fieri solitas, S. Cyrillius testis est Epist. 37. Dies (inquit) eorum, quibus excedunt, annotatione, ut commemoraciones eorum inter memorias Martyrum celebrare possimus. Quamquam Tertullianus scripsit, & scribat, ac significet mihi dies quibus in carcere beati fratres nostri ad immortalitatem gloriosæ mortis exitu transiunt, & celebrantur hic a nobis Oblaciones, & Sacrificia ob commemorationes eorum, que cito vobiscum Dominos protegentes celebrabimus.

Patritiarum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum memoriam fieri in Sacrificio Eucharistie, ut Deus otationibus illorum, & deprecationibus suscipiat preces nostras, testatur & S. Cyrillus Hierosolymitanus Catechesi Mystagogica 5. & S. Jo. Chrysostronus Homil. 21. in Actis, testis est Eucharistia sacrificium, & in Martyrum memoriam, & pro defunctis offerri: Sicut quando Regum trophaea statuantur, tunc celebrantur quidem, & quicumque victorias sociis fuerunt, dimittuntur autem qui sunt in vinculis per illud tempus. Et Pro Martyribus (inquit) magnum honor nominari Domino praesente, dum mors illa perficitur, & honorandum sacrificium, & ineffabilia sacramenta. Idipsum ex Liturgiis omnibus confirmatur. Martyres in Sacrificio, quod uni Deo Martyrum, & nostro immolamus, suo loco, & ordine nominari, non autem invocari eo invocationis genere, quod sacrificium est iterum docet S. Augusti. Lib. 22. De Civitate Dei, c. 10. Non tamen (inquit) a Sacerdote, qui sacrificat, invocantur, Deo quippe, non ipse sacrificat, quamvis in memoria sacrificii eorum: quia Dei Sacerdos est, non illorum. Ipsum vero sacrificium Corpus est Christi, quod non offertur ipsis, quia hoc fecit & ipse. Sed non negat S. Aug. invocari Sanctos eo invocationis genere, quæ simplex est intercessionis eorum apud Deum praesentium. Quo modo Deum oramus, Ut ipsorum memorem, precibusque concedat, ut in omnibus protectionis ejus muniarum auxiliis, per Christum Dominum nostrum: Cujus scilicet meritis quicquid meriti est in Sanctis imitatur, & ab illo derivatur. Si quis igitur dixerit, impossibile est Missam celebrare in honore Sanctorum, & pro illorum intercessione apud Deum obtinenda, sicut Ecclesia intendit; Anathema sit. Cum Tridentino Concilio loquimur. Sess. 22. Can. 5.

ARTICULUS II. Cui sacrificium Eucharistia offeratur. PROPOSITIO UNICA. Soli Deo Eucharistia sacrificium offeritur, non Angelis, aut sanctis hominibus.

Id enim exequitur Ecclesia, quod Fide profiteretur, uni Deo sacrificium esse sciendum; idque Liturgia continetur univiale; id Canon Missae ipsam probat, atque Hetericos Ecclesie clamantium impingentes reellit his verbis: Te igitur, Clementissime Pater, supplices rogamus, ac petimus, uti accepta habeas, & benedicas hac dona, hac munera, hac sancta sacrificia illata, in primis, qui tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta, &c. Quamvis ergo Ecclesia in honorem, & memoriam Sanctorum nonnullis interdum Missis celebrare consuevit; non tamen illis sacrificium offerri docet, sed Deo soli, qui illos consecravit unde nec Sacrificium dicere solet: Offero tibi, Petre, & Paulus; sed Deo de illorum virtutibus gratias agens, eorum patrocinia implorat, ut ipsi pro nobis intercedere dignentur in calis, quorum memoriam facimus in terra. In Concilio Tridentino, sess. 22. cap. 3.

Hee veteris Ecclesie doctus, quam expressit, S. Aug. Lib. 20. Contra Faustum, c. 21. Populus (inquit) Christianus memorias Martyrum religiosè sollempnitate celebret, & ad existandam imitationem, & in meritis eorum confortatur, atque orationibus adjuvetur: ita tamen ut nulli Martyrum, sed ipsi Deo Martyrum, quamvis in memoriis Martyrum, consistimus Altaris. Quis enim hoc officium in locis sanctorum corporum assensit Altari, aliquando dicit, Offerimus tibi, Petre, aut Paulus, aut Cypriano? Sed quod offeritur, offeritur Deo, qui Martyres coronavit: igitur memoriam eorum, quos coronavit: ut ex ipsorum laborum admonitione major affectus exurgat ad novendam caritatem, & in illos, qui imitari possunt, & in illos, quod adjuvante, possunt. Colimus ergo Martyres oculis dilectionis, & societatis, quod & in hac vita observantur sancti homines Dei, quorum cor ad talem Sed illis tantis de aeternis, quos securus post certamina superstitioris virtutes, quam in istis adhibet usque pugnantibus. At illo cultu, que Graeco Latine dicitur, Latino uno verbo dicitur, non potest, cum fit quadam proprie Divinitatis debita reverentia, nec colimus, nec colendum doemus; nisi unum Deum. Cum autem ad hanc cultum pertinet oblato Sacrificiis, unum illud modeste aliquid offerimus, aut offerendum precipimus, tunc cuiquam Martyri, vel cuiquam sancte Animae, vel cuique scilicet pro sanam doctrinam, sive ut corrigitur, sive ut caueatur. Et infra: Longe quippe minoris peccati est ebrium reddis a Martyribus, quam vel seipsum sacrificare Martyribus a sacrificare Martyribus dixi: Non dixi, sacrificare Deo

Commemorationes Martyrum inter Sacrificia Deo oblata primis Ecclesie saeculis fieri solitas, S. Cyrillius testis est Epist. 37. Dies (inquit) eorum, quibus excedunt, annotatione, ut commemoraciones eorum inter memorias Martyrum celebrare possimus. Quamquam Tertullianus scripsit, & scribat, ac significet mihi dies quibus in carcere beati fratres nostri ad immortalitatem gloriosæ mortis exitu transiunt, & celebrantur hic a nobis Oblaciones, & Sacrificia ob commemorationes eorum, que cito vobiscum Dominos protegentes celebrabimus.

Commemorationes Martyrum inter Sacrificia Deo oblata primis Ecclesie saeculis fieri solitas, S. Cyrillius testis est Epist. 37. Dies (inquit) eorum, quibus excedunt, annotatione, ut commemoraciones eorum inter memorias Martyrum celebrare possimus. Quamquam Tertullianus scripsit, & scribat, ac significet mihi dies quibus in carcere beati fratres nostri ad immortalitatem gloriosæ mortis exitu transiunt, & celebrantur hic a nobis Oblaciones, & Sacrificia ob commemorationes eorum, que cito vobiscum Dominos protegentes celebrabimus.

Commemorationes Martyrum inter Sacrificia Deo oblata primis Ecclesie saeculis fieri solitas, S. Cyrillius testis est Epist. 37. Dies (inquit) eorum, quibus excedunt, annotatione, ut commemoraciones eorum inter memorias Martyrum celebrare possimus. Quamquam Tertullianus scripsit, & scribat, ac significet mihi dies quibus in carcere beati fratres nostri ad immortalitatem gloriosæ mortis exitu transiunt, & celebrantur hic a nobis Oblaciones, & Sacrificia ob commemorationes eorum, que cito vobiscum Dominos protegentes celebrabimus.

Invocatio Sanctorum in Sacrificio est, simpliciter est intercessio eorum apud Deum praesentium.

ARTICULUS III. Pro quibus offeratur Eucharistia sacrificium. PROPOSITIO PRIMA. Sacrificium Eucharistia pro omnibus hominibus mortalem vitam agentibus, etiam Paganus, Judaei, Heterici, Catholicis, & Eccommunicatis offerri potest; maxime tamen pro Fidelibus Ecclesia Communionem trahentibus offeritur.

Prima pars Propositionis probatur ex Apollolo Epist. 1. ad Timotheum, c. 2. ubi Obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones fieri jubet pro omnibus hominibus, pro Regibus, & omnibus, qui in sublimitate sunt: Quia hoc bonum est, & acceptum est coram Salvatore nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Cum autem ait, pro omnibus, Fideles solos ipsam non intellexisse certum est, siquidem Reges tunc temporis Christiani non erant, ut observat S. Jo. Chrysostronus Homil. 6. in Epist. 50. ad Titum. Hinc Tertullianus Apologetici c. 30. In Caelum (inquit) suscipientes Christiani manibus expansis, quia innocuis carnis nudo, qua non ardebit, denique sine merito, quia de peccato, oramus pro omnibus Imperatoribus vitam illis proximam, Imperium securum, Domum tutam, Exercitum fortes, Senatium fidelem, Populum primum, & bene quietum, & quantumcumque hominis, & Caesaris vota sunt. Confirmatur ex S. Aug. Epist. 217. alias 107. ad Vitalem, qui fides initium non esse donum Dei docet. Die ergo aperitissime (inquit) nos pro iis, quibus Evangelium predicamus, non debere orare, ut credant, sed eis tantummodo predicare. Exere contra orationes Ecclesia dispensat: sus tunc, & quando a nobis Sacerdotem Dei ad Altare exhortatione populum Dei, orare pro incredulis, ut eos Deus convertat ad fidem; & pro Catechumenis, ut eis desiderium Regenerationis insperet, & pro Fidelibus, ut in eo, quod esse debent, ejus munere perseverent. Substantia pius vices, & dicit non facere, quod hortatur, nisi, Deum pro infidelibus, ut eos Fideles faciat, non regere, eo quod non sit ista divina misericordiae beneficentia, sed humane effecta voluntas. Quidi vero pro illis offerunt Sacrificium, quos Deus vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire? Pro quibus in Cruce pendens Dominus dignatus est orare? Nec vere dubitandum est; quin pro Eccommunicatis etiam offerri possit, ut deposita animi contumacia converterent, & id

ad gremium Ecclesie redeant, licet tam eorum, quam aliorum Ecclesie hostium nomina exprimi a sacerdote sacrificante non debeant, secundum veterem Ecclesie disciplinam; nec eorum meminisse fas sit inter Ecclesie membra, Hinc S. Th. in 4. Sententiarum, Dist. 18. qu. 2. art. 1. Quæritur. 1. ad primum, ait: *pro infidelibus oratur; sed ipsi fructum orationis non percipiunt, nisi ad fidem convertantur. Similiter et pro excommunicatis orari potest, quamvis non inter orationes, que pro membris Ecclesie sunt, et tamen fructum non participant, quamvis in excommunicatione manent, sed oratur, ut detur, eis spiritus poenitentiae, ut ab excommunicatione solvantur. Et ad tertium, Ecclesia (inquit) per excommunicationem sententiam separata excommunicator ab universitate fidelium, pro quibus suffragia faciunt suffragia Ecclesie eis non profunt, que pro tota Ecclesia sunt: nec ex persona Ecclesia oratio pro eis inter membra Ecclesie fieri potest; quamvis aliqua persona privata possit ad eorum conversionem aliquod suffragium per intentionem dirigere.*

Objicitur S. Augustini Sententia Lib. 1. De origine Animæ, cap. 9. Quis, inquit, offert sacrificium Corporis Christi, nisi pro eis, qui sunt membra Christi?

Respondetur, sacrificium Corporis Christi non posse offerri nisi pro eis, qui sunt membra Christi actu, vel potentia: & intelligendum est pro membris Christi offerri quando pro aliquibus offertur, ut sint membra: (inquit S. Th. in 4. Sententiarum, Dist. 12. qu. 2. art. 2. Quæritur. 2. ad quartum.) Præterea, loquitur ibi S. Aug. de defunctis, non de vivis: & quis defuncti actu, aut nullo modo sunt membra Christi ideo absolute dicere potuit, non offerri sacrificium Corporis Christi pro defunctis, nisi sint membra Christi.

PROPOSITIO II.

Sacrificium pro Sanctis in Cælo regnantibus in gratiarum actionem offertur, non in remissionem culpæ, vel pænæ, vel ad gratiam, aut gloriam essentialiam ipsi imperandam.

Cum enim nihil in Sanctis, qui Deo fruuntur, superfluum expandam, liquidum nihil sanguinum in regnum Cælorum intrat: & viatores amplius non sint, nec peregrinatio a Domino, sed in termino cœlestis patriæ constituti, que æternæ beatitudinis livium apprehenderint, nec gratia ipsorum augeri, nec essentialis gloria, visio scilicet, intuitiva Dei ut in se est, pro ipsis postulata potest. Hinc S. Aug. in Enchiridio, c. 110. Cum ergo, inquit, sacrificia sive Altaris, sive quarumcumque elemosinarum, pro Baptizatis defunctis omnibus offeruntur, pro valde bonis gratiarum actiones sunt. Et Scrm. 159. alias 17. De Verbis Apostoli: Incipitur (inquit) a fide, ut perveniant ad speciem: via curritur, patria quæritur. In peregrinatione dicit anima nostra, Quoniam autem te est omne desiderium meum, & gemitus meus a te non est absconditus. In patria vero nullus orandi locus erit, sed tantum laudandi. Quare orandi locus nullus erit: Quia nihil desit. Quod hic creditur, ibi videtur; quod hic speratur, ibi reatur: quod hic peritur, ibi accipitur. Perfectio tamen in hac vita nonnulla est, ad quam Sancti Martyres pervenerunt, Ideoque habet Ecclesiastica disciplina, quod Fideles noviter, cum Martyres eo loco recedant ad Altare Dei, ubi non pro ipsis oratur: pro ceteris autem commemoratis defunctis oratur. Insuper in hac vita est, ut qui sit illi, cuius non debemus orationibus commendari.

Objicitur Oratio Secreta in Fello S. Leonis, prout legitur in antiquis Codicibus: Annue nobis, Domine, ut Anima famuli tui Leonis hæc prostet Oblatio.

Respondetur, hæc Oratio postulari a Deo, ut sacrificium S. Leonis proficiat ad honorem, & gloriam eternam, ut scilicet magis a Fidelibus glorificetur, non ad gloriæ essentialis augmentum. Et explicat Innoc. III. cap. Cum Martibus, extra. De Celebratione Missarum, cujus hæc sunt verba: Quod plerisque orationibus continetur: Profit, vel proficiat huic Sancto, vel illi talis Oblatio ad gloriam, & honorem: ita debet intelligi, ut ad hoc proficiat, quo magis, ac magis a Fidelibus glorificetur in terris: licet plerique reputent non indignum, Sanctorum gloriam usque ad iudicium augmentari: & ideo Ecclesiam interim sine posse augmentum glorificationis eorum sperare. Nam, ut ait S. Th. in 4. Sententiarum, q. 2. art. 1. Quæritur. 3. Gloria comprehendit Sanctorum premium: quod quidem est duplex: scilicet essentialis gaudium, quod de Divinitate habent; & accidentalis, id est, gaudium, quod habent de quocumque dono creato: quantum autem ad premium essentialis, secundum probabilior opinionem eorum gloria augeri non potest: sed quantum ad premium accidentale usque ad diem iudicii augeri potest; aliqui tamen non augeretur gaudium de gloria corporis: unde de omnibus beneficiis eius gloria accrescit, quia Gaudium est Angelis Dei super unum peccatore penitentiam agente. Et ita etiam de omnibus, que in Dei honorem sunt, gaudens: & maxima de his, in quibus de eorum gloria Deo gratias agimus: unde simpliciter loquendo, (hoc est, quantum ad essentialiam gloriam) hoc Sacramentum non auget in Beatis gloriam, sed secundum quid (scilicet quantum ad accidentale premium) auget.

Lucæ 15.

Missa Sacrificium pro Sanctis cum Christo regnantibus.

Objicitur, in Missa secundum Ritus Mozarabam, id est, Hispanorum Arabibus permixtorum, præmissa commemoratione B. Virginis, Zachariæ; Joannis, Infantum, Petri, & Pauli, & reliquorum Apostolorum, atque Evangelistarum, & omnium Martyrum, dicere Sacerdotem: Item pro Spiritibus Pauperum: & recitare nomina Hilarii, Athanasii, Martini, & aliorum plurimorum, et quibus nonnulli in Sanctorum aliam relati sunt, alii non item: quibus recitatis, ait Chorus: Et omnium Pauperum. Pro Sanctis igitur non minus, quam pro aliis in Christiana fide, & pietate defunctis sacrificium offerri potest.

Respondet pius, & eruditus Cardinalis Bona, Lib. 2. Rerum Liturgicarum, cap. 14. Tempora distinguenda esse, ut omnis officiois occasio præcedatur. Quævis enim, (inquit) tempus præsumi ignoremus, quia Sanctis Hispanice Episcopi Ordine ille Missæ institutus fuit, credimus tamen ejus originem illi ad avocandum, quo solis Martyribus publicis, & sollemnibus concedi solebat; reliqui autem præsertim Episcopi, qui in pace Ecclesie, etiam cum opinione sanctitatis decebant, sacris defunctorum tabulis inferri, coramque nomina promulgate legi confueverant: ita ut nullum discrimen esset inter illos, qui postea Sancti nuncupati sunt, quales fuerunt Hilarius, Athanasius, Martinus, Ambrosius, Augustinus, Fulgentius, Leander, Isidorus, & ceteros, quibus hic titulus nunquam tributus fuit. Cum igitur eo tempore utrorumque par causa esset, nec ulli Ecclesie declaratione constaret, quemquam ex illis Dei visione perfrui, & consequenter vivorum non indigere suffragiis, pro omnibus indiscriminatim precibus, & sacrificia offerantur: eadem prolixitate ratione, qua nec solemus pro singulis defunctis orare, tamen aliqui ex illis cum opinione sanctitatis decederint.

PROPOSITIO III.

Eucharistia sacrificium pro damnatis offerri non potest.

Illi enim a Christi corpore in æternum segregati, Communioni Sanctorum participes esse non possunt; nec ad remissionem peccatorum illis obtinendam, sacrifica, & orationes possunt offerri, cum extra viam constituti nullus superest penitentiae locus; & ira Dei manet super eos: nec ad condonationem poterunt, quæ ex Dei decreto immutabili, & justissimo fuit æterna, ut constat ex Christi sententia Matthæi 25. 41. & 46. *Discedite a me maledicti in ignem æternum, qui paratus est Diabolo, & Angelis eius.* Et ibi in hi in supplicium æternum, iusti autem in vitam æternam. Et Marci 9. *In ignem inextinguibilem, ubi vermis eorum non moritur, & ignis non extinguitur.*

Hinc S. Aug. Lib. 3. De Origine Animæ, c. 12. Noli (inquit) credere, nec dicere, nec docere, sacrificium Christianorum pro eis, qui non baptizati de corpore exierint offerendum, si vis esse Catholicus. Et in Enchiridio, c. 110. Sacrificia Altaris, sive quarumcumque elemosinarum provalde malis, rebusnulla sunt adjuvantia mortuorum, & quicquidque vivorum consolationes sunt. Et Lib. 21. De Civitate Dei, cap. 14. Nunc (inquit) propera pro eis, etiam Ecclesia, quos in genere humano habet inimicos, quia tempus est poenitentiae fructuosæ. Nam quid maxime pro eis orat, nisi Deo illis Deus, sicut dicit Apostolus, penitentiam, & respiciat a Diaboli laqueis, a quo captivi tenentur secundum ipsius voluntatem? Denique si de aliquibus ita certa est, ut qui sit illi, etiam noster, qui licet adhuc in hac vita sint constituti, tamen prædestinati sunt in æternam ignem ire cum Diabolo: tam pro eis non oratur, quam nec pro ipsis. Et paulo post: Si qui autem usque ad mortem habebunt cor impenitente, nec ex inimicis convertentur in filios, nam quid jam pro eis, id est, pro talium defunctorum spiritibus orat Ecclesia? Quid ita, nisi quia jam in parte diaboli comparatur, qui dum esset in corpore, non est translatus ad Christum? Eadem itaque causa est, cur non oratur tunc pro hominibus æternæ igne poenitentis, que causa est, ut neque tunc, neque tunc oratur pro Angelis malis: que etiam causa est, ut quando pro hominibus, tamen jam nec nunc oratur pro infidelibus impiisque defunctis.

Quomodo nec pro mitivendis damnatorum poenitiam sacrificium offerri potest, nec ea in re probandum est Florianum Monachorum factum, quos Adrevalus Lib. De Miraculis S. Benedicte cap. 21. referit pro animabus prodromum in acie cætorum pecces ad Dominionum fuisse; Quatenus esse perpetuis non mereretur absolvi cruciatibus, saltem minoribus multarentur a fratre iudicio panis. Nec etiam ab Ecclesia probata est Missa, que in Gellonensi Codice pervertulo extat inscripta, Missa pro cuius Anima dubitatur, in qua hæc legitur Oratio: Omnipotens, & misericors Deus, qui habes potestatem mortificare, & iterum vivificare, & deducere ad inferos, & iterum reducere; & vocas eos, qui non sunt, tamen cum ea, que sunt; cuius potestas, & in cælo, & in terra, & in mari, & in insuper plena adhibet: te humiles, trementesque deprecamur pro Animas famulorum, quos traxisti de presenti seculo, ut que poenitentiam facias, ut se forsitan ab gravitate criminum non mereretur surgere ad gloriam; per hæc S. Oblationis libamina, vel torribilia sunt ista tormenta.

Erro-

pro damnatis offerri Missa Sacrificium non potest.

Timothæus

Erroris occasio fuit S. Augustini verba male intellecta, Eucharistia cap. 110. Quibus autem profuit, aut ad hoc profuit, ut sit plena remissio, aut certe ut tolerabilior fiat ipsa damnatio. Que de punitione damnatorum quorundam, qui nunquam liberandi sunt, sed tamen per Ecclesie preces sublevandi, perperam intellexerunt, & contra persequuntur S. Aug. sensum, qui damnationem hic usurpavit pro punitione reorum, qui post Purgatorii poenitiam salvandi sunt: ut ex antecedentibus, & adiunctis patet. Quamquam vero illi errori favore visi sint Petrus Lombardus in 4. Sententiarum, dist. 45. cap. Neque negandum est, & Præpositivus, referente Alberto Magno, Gilbertus Porretanus, & Guillelmus Antiochenus, referente S. Tho. in 4. Sententiarum d. 45. quæst. 2. art. 2. nec non Glossa can. Tempus, causa 2. quæst. 13. Nihilominus error est Ecclesie fidei, doctrinæque contrarius, ut constat ex Concil. Bracarenensi c. can. 17. cujus hæc sunt verba: *Placuit, ut Cæciliensis sine redemptionis Baptismi defunctis simili modo nec Oblationis Commemoratio, neque suffragia impendatur officium. Nam & hoc per ignorantiam usurpatum est. Sic agi decrevit cum baptizatis hominibus, qui sibi mortem conciverunt. Item ex Conc. Triburienfi, can. 31. cujus hæc sunt verba: *Si invenitur fuerit quis factum, ut raptinam exerceat. Et in ipso diabolico actu mortem meretur incurere, nullus pro eo præsumat orare, aut elemosinam dare, & elemosinam pro eo data in memoriam nec Clericorum, nec pauperum veniat. sed excommunicati foredeat.**

Opinionem prædictam hæc censura configit S. Th. in 4. Sententiarum, dist. 45. qu. 2. art. 2. Est prædicta opinio presumptiva, utpote Sanctorum dicitur contraria, & vana, nulla auctoritate fulta, & nihilominus irrationalis: tum quia damnati in inferno sunt extra vinculum caritatis, secundum quam opera vivorum continentur defunctis: tum quia totaliter ad via terminum pervenerunt, recipientes ultimam pro meritis retributionem.

Objicitur, Judæos in prælio cæcos fide quorum tunicis inventa sunt donaria Idolorum, 2. Mach. cap. 12. violatae Legis, adeoque mortalis peccati reos fuisse, & ob id in infernum detrufos, & pro ipsis nihilominus Judam Machabæum sacrificium Hierodolymis offerri curasse.

Respondet S. Th. Hæc donaria non fuisse a militibus Judæis ablata in reverentiam Idolorum, sed ut prædam victoriosam debeat jure belli: illos tamen per avaritiam venialiter peccasti: unde non fuerunt eorum propterea in inferno damnati, sed eo in statu multos coram esse crediti Judæ, in quo sacrificia illis prodelle possent. Vel, qualemque fuerit ipsorum peccatum, quodam poenitentiam egisse imminente periculo, pie Judas æstimare potuit, & ideo sacrificia pro ipsis offerri curavit.

PROPOSITIO IV.

Eucharistia sacrificium pro Fidelibus in Domino mortuis non datur tamen plene expiatis, sed in Purgatorio detentis, rite juxta Apostolorum Traditionem offertur.

Ita Concilium Tridentinum sess. 22 cap. 2. ejusdemque Concilii Catechismus. Quod Fidei Catholice dogma probant in primis Machabæorum libri, qui non Judæi, sed Ecclesia pro Canonicis habet, teste S. Aug. Lib. 18. De Civitate Dei, cap. 37. Quod Innoc. 1. in Epistola ad Exuperium, Concil. Carthaginense c. can. 47. & tandemque Concil. Trident. confirmat. Sic enim Mach. 2. c. 12. legitur: *Foris iudæi Judas facta collatione dododecim milia drachmas argenti misit Hierodolymam offerri pro peccatis mortuorum sacrificium, bene & religiose de Resurrectione cogitans. Nisi enim eos, qui ceciderant, resurrexerunt peraret, superfluum videretur, & vanum orare pro mortuis. Et quia considerabat, quod hi, qui cum peccate dormitionem acceperant, optime haberent repositam gratiam. Sancta ergo, & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut acceptis solvantur.* Ad quem locum attendens S. Aug. Lib. De Cura pro Mortuis gerenda, c. 1. in Machabæorum Libris, inquit, legitimus Oblatum pro Mortuis sacrificium, sed est nihilquam in Scripturis veteribus omnino legitur, non parva est universa Ecclesia, que in hac confusione claret. Auctoritas, ubi in precibus Sacerdotis, quo Domino Deo ad jus Altaris fundatur, locum suum habet etiam commendatio mortuorum. Eadem consuetudinis in Ecclesia ab Apostolicis temporibus religiose observata meminerunt Tertullianus, Lib. de Corona Militis c. 3. Oblationes pro Defunctis, pro Natalitibus annua die faciunt. . . . . Hanc, & altarium ejusmodi disciplinam Traditionibus præcedunt antiquæ, consuetudo confirmatrix, & fides observatrix.

Missa Sacrificium pro fidelibus defunctis ab Apostolicis temporibus per Oblatum.

S. Cyr. Ep. 66. ubi suo, & Carthaginensis Concilii nomine in memoriam Episcoporum revocat Decretum, quo fitiis quæritur tutorem nominasset, eo defuncto picature pro ejus anima sacrificium non offerretur. Quod Episcopi (inquit) Antecessores nostri religiose considerantes, & salubriter providentes, censuerunt, ne quis frater excedens ad tutelam, vel curam Clericum nominaret, ac si quis hoc fecisset, non offerretur pro eo, nec sacrificium pro dormitione ejus celebraretur. Neque enim apud Altare Dei meretur non.

Nat. Alex. Theol. Tom. I.

minari in Sacramentum præci, qui ab Altaris heredes, & Ministri admittunt vocantur. Et idem. Hoc eorum forma super in Concilio a Sacerdotibus datam Gemina Eucharistia Presbyterum ausus sit ratorem confutere, in eß, quod pro dormitione ejus apud non hæc Oblatio, aut detentio aliqua nomine ejus in Ecclesia frequenter, ut Sacerdotum Decretum religiose, & necessarie factum foret ut nobis, simul & ceteris fratribus detur exemplum, ne qui Sacerdotes, & Ministros Dei, Altari ejus, & Ecclesie ætatis ad secularis molestias devoteat.

Eusebius Lib. 4. De Vita Constantini, c. 71. ubi pium Principem in Basilica Apostolorum, quod innotis maxime habuerat, sepultum fuisse scribit, Ut beatissimus Animæ tabernaculum Apostolice nominis, atque honoris infortio frueretur, & Populo Dei in Ecclesia sociaretur, divinisque ceremoniis, ac Mystico Sacrificio, & Sanctorum precum Communionem potiri mereretur.

S. Cyrillus Hierosol. Catechi Mystagogica Deinde (inquit) pro defunctis SS. Patribus, & Episcopis denique pro omnibus oramus, qui inter nos vitam fundi sunt maximeque credentes Animarum juvenem, qui quibus optur precatio sancti illius, & tremendi quod in Altari postum, Sacrificii.

S. Epiphanius Hæresi 75. ubi Arii errorerentem inter hæretica illius dogmata illud refellit, ut vitorum preces, sacrificia, elemosinas defunctis prodelle negaret. Quod vero spectat (inquit) ad Ritus illos, quo Mortuorum nomina pronuntiantur, quid eo esse oportet, quid oportet, aut vero admiratione dignus? tempo ut qui adiant, certissime sibi persuadeant, Mortuus vivere, nec in nihilum redactus esse: sed existere adhuc, ac apud Dominum vivere: tum ut religiosissimum illud dogma prædicetur, quo qui pro fratribus precantur, bene de ill sperare consistat, quasi peregre profectis. Cæterum qui pro Mortuis concipiunt preces, isti viles sunt, tametsi nomines culpas (mortalis scilicet) extinguant. Verum ex eo osunt, quod plerumque dum adhuc in terra degimus, spem, aut iuvititubemus: ut id, quod perfectissimum est, significet. Nam Sanctorum pariter, & peccatorum mentionem famus: peccatorum quidem, ut iis a Domino misericordiam imploremus: Sanctorum autem, & Patrum, ac Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Evangelistarum, Martyrum, Confessorum, Episcoporum, Anachoritarum, ac ceteris illi universis, ut Dominum Jesum Christum singulari quodam honore prosequentes a ceterorum hominum ordine segregemus debituque cultum illius Majestati tribuamus. Et paulo post. Necessario facere illud Ecclesiam dico, que tradidit sibi Ritus illum a Majoribus accepit. Potest vero quoniam materiam sanctionem, aut legem præterire: hæmadositatem a Salomone scriptum est: Audi, fili sermons Patris tui, & ne repellas leges Matris tue: Quibus Patrem hoc est Unigenitum Deum cum Spiritu Sancto declarat per scripto, partim sine scripto docuisse, Matrem vero nossem Ecclesiam. Decreta quedam habere penes se, que dissolvit certique nequeant. Que quidem cum in Ecclesia constituta sint, præclara quidem, ac penitus admiranda, ex ne ipse capite Victorator ille convenerit.

S. Ier. Chryso. Hom. 3. in Epistolam ad Phip. Non frustra (inquit) hæc ab Apostolicis sunt legitur edita, ut in venerandis, atque horribilis Mysteries memoremur, que sunt, qui accesserunt: Noceant hinc nullum ad ius lucis accedere, multum utilitatis, ac ceteris Sacerdotibus, & illius horrentem venerationis plenam incensiens Sacrificium, quomodo Deum non placabimus pro illis orantes. Ave id quidem de iis, qui in fide discesserant.

S. Ambr. Lib. 2. Epist. 8. ad Faustinum ad oratoris obitu consolatoria. Itaque non tam deplorandam, qui prosequendam orationibus reor: nec maxime ad lacrymas istas: sed magis Oblationibus Animam ejus Domino commendandum arbitror.

S. Aug. Lib. 9. Confessionum, c. 12. & 13. ut nunc S. Maritæ Monica commemorat: Cum ecce corpus atum est (inquit) imus, redimus sine lacrymis. Nam neq in eis precibus, quas tibi fundimus, cum offerretur pro ea sacrificium prætinistri, jam iuxta sepulcrum posito vivere presingam deponeretur, sicut illic fieri solet, nec in eis precibus ego steti, &c. . . . . Nunc pro peccatis Matris mea deprecor te, exaudi me per medicinam vulnerum nostrorum, que pendit in ligno, & sedens ad dexteram tuante interpellat pro nobis. Scio misericorditer operatam, & a corde dimississe debita debitoribus suis; dimitte illi & debita sua, si qua etiam contraxit per tot annos post aqua salvis. Dimitte, Domine, dimitte obsecro, ne incres eo in iudicium. Et credo jam feceris, quod te rogo, servoluta inter oris mei approba, Domine. Namque illa inveniente die resolutionis sue non cogitavit suum corpus summoque contri, aut condiri aromatis, aut monumentum illum concupierit, aut curavit sepulcrum parium. Non istammodi nobis, sed tantummodo memoriam sui ad Altarium fieri desideravit, cui nullius diei prætermissione servavit, unde sciret dispensari Victimam sanctam, qua delerit est oblationibus, quod erat contrarium nobis, quæ trinitus est hostis computans delicta nostra, & quærens qui obicit, & nihil inveniens in illo, in quo vincimus, insipira, Domine.

Missa Sacrificium pro fidelibus defunctis semper Oblatum.

Prov. 1. 4.

Missa Sacrificium pro fidelibus defunctis semper Oblatum.

mine meus, Deus meus, inspira servis tuis fratribus meis, fletis tuis dominis meis, quibus & voce, & corde, & literis servo, ut quoties hac legimus, meminere ad Altare tuum Montem sanctum tuo cum Patre quondam eius conuge, per quem carnem introduxisti me in hanc vitam, quemadmodum nescio.

Et Eucharistia cap. 109. & 110. Neque negandum est, defunctorum Animas pccate suorum vivorum relevari, cum pro illis Sacrificium Mediatoris offeratur, vel elemosina in Ecclesia fiat. Sed eis hac profusa, qui cum viventi, ut hac sibi postea possent proficere, meruerunt. Est enim quidam vivendi modus, nec tam bonus, ut non requirat ista post mortem, nec tam malus, ut non ei proficiat ista post mortem. Est vero talis in bono, ut ista non requirat, & est rursus talis in malo, ut nec is valeat, cum ex hac vita transe- rit, aditari. Quo circa hic omne meritum comparatur, quo postea bene vitam relevari quisquam, vel gravari. Ne- ro se autem speret, quod hic negligit, cum obierit, apud Deum promereri. Non igitur ista, qua pro defunctis commen- dandis frequentat Ecclesia, illi Apostolica sunt adversa sententia, qua dictum est, Omnes enim aditabimus ante tribunal Christi, ut referat unusquisque secundum ea, quae per corpus gessit, five bonum, five malum. Quia etiam hoc meritum sibi quisque, dum in corpore viveret, comparavit, ut ei post ista proficere. Non enim omnibus profuit: & quare non omnibus profuit, nisi propter differentiam vita quisque gessit in corpore? Cum ergo Sacrificia, five Altaris, five quarumcumque elemosinarum pro Baptizatis defunctis omnibus offerantur: pro valde bonis gratiarum actiones sunt: pro non valde malis propitiationes sunt: pro valde malis etiam nulla sunt adiumenta mortuorum, qualescumque vi- vorum consolationes sunt. Quibus autem profuit, aut ad hoc profuit, ut sit plena remissio, aut certe, ut tolerabilior fiat ista damnatio. Idem confirmat Lib. De Cura gerenda pro Mortuis, cap. 18.

Altorum Pietram testimonia proferre minime necesse est, cum hanc Fidei veritatem satis probet Ecclesiarum omnium consensus, omnes Liturgie testentur: ut hic maxime lo- cum habeat praeter illa S. Aug. Sententia Lib. 4. De Ba- ptismo contra Donatistas, c. 24. Quod universa tenet Eccle- sia, nec Concilii institutum sed semper retentum est, non nisi Auctoritate Apostolica tradidit certissime creditur. Merito igitur Conc. Cablonense 2. Can. 39. cujus verba referuntur Dist. 1. De C. ser. cap. 15. 72. ita statu- it: *Vitam praeter nos esse, ut in omnibus Missarum solle- mnis pro defunctorum spiritibus loco competentis Dominus adpreceatur. Stens enim nulla dies excipitur, qua non pro vi- ventibus, & pro quibuslibet necessitatibus Dominus deprece- tur, ita vivorum nulla dies excipi debet, quin pro Animalium Fidelium preces Domino in Missarum sollempnibus fundantur. Antiquius igitur, hunc morem sancta tenet Ecclesia, ut & in Missarum sollempnibus, & in aliis precibus, Domino spi- ritus quisque suorum commendat. Subjungitque S. Aug. verba Lib. De Cura gerenda pro Mortuis, c. 4.*

Merito Conc. Trid. Sess. 22. Can. 3. Anathemate ferit eos, qui dixerint, Missa Sacrificium soli proficere viventi, neque pro vivis, & defunctis, pro peccatis, pccatis, satisfactioni- bus offerri debere.

Obijciunt Haereticis: Nec peccata post hanc vitam remitti, & quibus in hoc mundo remissa sunt, ullam super- esse penam in altero saeculo luendam, cum Deo per Penitentiam placato, condonata sit: adeoque frustra Sacrifi- cium offerri pro defunctis.

Respondetur: Peccata mortalia in alio quidem saeculo non remitti, qua sine Penitentia remitti non possunt, cu- jus peragendae spatium, & facultas ad mortem usque a Deo conceditur, post mortem negatur: sed leviora peccata, quae venialia vocamus, in futuro saeculo dimittuntur iis, qui in iustitia, & caritate, quam peccata huiusmodi non extingunt, desinunt, meruerunt cum viverent, ut haec sibi vel post mortem aliquando dimitterentur. Neque enim de qui- busdam veraciter dicitur, quod non eis remittantur, ne- que in hoc saeculo, neque in futuro, nisi essent, quibus, est non in isto, tamen remittentur in futuro (inquit S. Aug. Lib. 21. De Civit. Dei, c. 24.) Quod ex eodem Evangelii loco S. Greg. confirmat, Lib. 4. Dialogorum, cap. 29.

Estim estiam est, quod remissio peccati nulla superfit poena luenda. Solum enim aeterna poena reatum qui cum aeternitate, & gratia Dei consistere non potest, vere Peni- tentibus semper Deus remittit: sed poenam aeternam cum temporali commutat, ut iustitia suae iura relaxentur: quae poena, vel in hac vita, congruis satisfactionibus operibus, vel in altera, poenis Purgatorii luenda est. Poena omnium debitorum non semper cum culpa remittit, probat illud Nathanis Prophetae ad Davidem, 2. Reg. 12. Dominus transiit peccatum tuum, non morieris. Verumtamen quoniam blasphemare fecisti inimicos Domini, propter verbum hoc filius qui natus est tibi, morte morietur. Hinc S. Aug. Tract. 124. in Job.

Hanc itaque vitam (inquit) de qua scriptum est, Numquid non tentatio est vita hominis super terram? In qua quotidie clamamus ad Dominum, Libera nos a malo, cogitur homo tolerare etiam remissa peccatis: quamvis in eam veniat miseriam, primum fuerit causa peccatum. Pro-

Rom. 14. 10. 2. Cor. 5. 10.

Objectionibus Haereticorum contra Sacramentum Sacrificii, Missae pro defunctis obligationem oblatorem responde- tur.

Matt. 22. 7.

Job. 7.

ductior est enim poena quam culpa, ne parva putaretur cul- pa, si cum illa finiretur & poena. At per hoc vel ad dem- onstrationem debita miseria, vel ad emendationem labilis vita, vel ad exercitationem necessariam patientiae, tempo- raliiter hominem detinet poena, & quem iam ad damnatio- nem sempiternam non detinet culpa. Unde Conc. Trid. Sess. 6. Can. 31. quod, inquit, post acceptam iustificatio- nis gratiam, cuilibet peccatoris poenitentia ista culpam remit- ti, & reatum aeterna poena delerit dixerit, ut nullus remaneat reatum poena temporalis solvendo vel in hoc saeculo, vel in futuro in Purgatorio, antequam ad Regnum Caelorum aditus patere possit; Anathema sit.

Cui Trid. Concilii definitio praevertat Conc. Florenti- ni definitio, delectans: Si vere Paenitentes in Dei caritate decesserint, antequam dignis Paenitentiae fructibus de commis- sis satisfecerint, & omisisti, eorum animas poenis Purgatorii post mortem purgari, & ut a poenis huiusmodi releventur, proficere eis Fidelium vivorum suffragia, Missarum scilicet Sacrificia, orationes, & elemosinas, & alia pietatis offi- cia, quae a fidelibus pro aliis fidelibus fieri consueverunt, le- cundum Ecclesiam Instituta.

Obijciunt: Si Eucharistica Sacrificium defunctis prodest, potest etiam offerri pro damnatis. Nam Sacerdos in Offer- torio Missae pro defunctis ista orat fuo, & Ecclesiae totius nomine: Dominus Iesus Christus, Rex gloria, libera Animas om- nium fidelium defunctorum de poenis inferni, & de profundo lacu: ne abforat: eas tartarus, ne cadant in obscurum. Orat etiam Ecclesia, ut liberentur de morte aeterna in die illa tremenda, quando caeli novitium sunt, & terra, dum vene- rit CHRISTUS IUDICARE SECVLUM per ignem.

Respondetur, Fallim esse consequens. Praes illas pro damnatis non fundit Ecclesia, quos extra terram conse- quenda misericordiae constituit, nec ullis suffragiis iuva- ri posse, usque extra sanctorum Communionem positos, & a Christi corpore in aeternam praesens, credit, & docet: sed pro Fidelibus, qui in gratia, & caritate obierunt, & quibus tamen aliquid expiandum, ac luendum superest, quo iustitia divina satisfiat. Cum autem orat Ecclesia, ut ipsorum Animae de poenis inferni solvantur, ne absorbeat eas tartarus, & ut de morte aeterna liberentur, iis nomi- nis poenis, & ut in subterraneis locis iustus iudex Deus Animabus insitig, quoniam temporaria, significat: vel li- berationem a poenis inferni pro ipsis postulat, non quidem absolute, sed quantum ad appendices, & bona ex hac li- beratione consequentia. Remissio enim, vel mitigatio penarum, quae in Purgatorio patiuntur, beneficium est prius illud consequens, quo ipsas vivas misericorditer, conferendo eis perseverantiam domum fervat, ne in damnationem aeternam incurrerent. Porro cum perfecta, & consummata libe- ratio de morte aeterna, & de poenis inferni non confertur, nisi Animis peccatorum omnium, ac penarum vinculis sol- luti, Deo fruat, & illum videat in fe est, illaque liberationis complementum Sacrificii, precibus, aliisque bo- nis operibus, quo pro illis ab Ecclesia, & Fidelibus vitam aeternam agentibus offeruntur, se consecraturum de- creverit, Ecclesiae suggestit per Spiritum Sanctum, ut preces pro huiusmodi liberatione funderet.

Addi potest, istas Orationes Ecclesiae ad illud instans ferri, quo Animae e corporibus migrarunt, qua migratio tunc in memoriam revocatur, cum illas fundit Ecclesia, non quidem ut eorum liberationem ex inferorum poenis obtineat, sed ut ipsis fructum, & complementum istius libe- rationis imparet, nimirum plenam remissionem, vel certe mitigationem penarum Purgatorii. Sic Ecclesia Mytheria Christi celebrans, tempus illud revocat in memoriam Fide- lium, quos nondum erant concepti, sed a Patriarchis, Prophetis, vel Apostolis, & Iustis illorum temporum Vi- ris desiderabantur, vel expectabantur, & eorum voces mu- tatas, illorum consummationem postulat, non quidem in se, & absolute spectatorum: sed quod illorum fructum, & gratias ex illis secuturitas, quae membris Christi filii suis postulat applicari. Hic precum illarum sensus est, quae Ad- ventus tempore sunt: *Rotate calcei desuper, & nubes pluviae iustitiae, aperiantur terra, & germinet Salvatorem, & similia, quae in Sollemnitatibus Nativitatis Domini, Passionis, Resurrectionis, & Ascensionis canuntur; quae Mytheria il- la ita celebrari, ac recolli supponunt, quibus adhuc adim- plenda essent, vel ipsa die adimpleta. Hinc S. Aug. Ep. 98. alia 23. ad Bonif. Episc. scribit: Nemo saps ita lo- quimur, ut Pascha propinquante dicamus, crastinam, vel perentiam Passionem, cum ille ante tam multos annos passus sit, nec omnino nisi semel illa Passio facta sit. Nemo ipso die Dominico dicimus, Hodie Dominus resurrexit; cum ex quo resurrexit, tot anni transierint. Cur nemo tam insiprus est, ut nos ita loquentes arguat esse mentis, nisi quia istos dies secundum illorum, quibus haec gesta sunt, similitudinem nuncupamus; & dicatur ipse dies, quo non est ipse, sed re- volutione temporis similes esse: Et dicatur illo die fieri propter Sacramenti celebrationem, quod non illo die sed iam olim factum est? Eadem Ecclesiae mens est, cum Altaris Sacrificium, & pisculares Preces pro Defunctis offerens Deo, velut Ani- mae fideli tunc e corpore migrante, Dominum Jesum Christum orat, ut eam liberet de poenis inferni, & de morte aeterna: CON-*

Vide, de Sess. 21. Dec. de Purgato.

Missae Sacri- ficium pro defunctis.

De funda- tionibus, & celebratio- ne Missae.

De potestate Anniversaria, & Missae ad minorem numerum reducendi.

In ea redu- ctione Dei honores, cultus, acque utilitates Ecclesiarum, non privata commoda spectanda sunt.

CONSECTARIA PRAXIM SPECTANTIA.

REGULA PRIMA.

Episcopi sanam de Purgatorio doctrinam, a Sanctis Pa- tribus, & Sacris Conciliis traditam, a Christi Fidelibus credi, teneri, doceri, & ubique praedicari diligenter student; (ex Concilii Trid. Mandato, Sess. 25.)

REGULA II.

Apud rudem plebem difficiliores, ac subtiliores Quaestio- nes, quaeque ad edificationem non faciunt, & ex qui- bus plerumque nulla fit pietatis accessio, a popularibus Concionibus seclendantur. Incerta item, vel quae specie falli laborant, quia sunt plerumque Visiones, & Miracula Ecclesiae auctoritate non probata, vulgari, & tractari non permittant. Ea vero quae ad curiositatem quandam, aut superstitionem spectant, vel turpe lacrum sapient, etiamquam scandalosa, & Fidelium officicula prohibeant. Ita decernit Tridentina Synodus ibidem.

REGULA III.

Curent Episcopi ut Fidelium vivorum suffragia, Mis- sarum Sacrificia, orationes, elemosinae, aliaeque pietatis opera, quae a Fidelibus pro defunctis instituta fieri consueverunt, secundum Ecclesiae Institutum pie, & devote fiant; & quae pro illis ex testatorum fundationibus, vel alia ratione debentur, non perfuciosae, sed a Sacerdotibus, & Ecclesiae Ministris, & aliis, qui hoc praestare tenentur, diligenter, & accurate observentur. Ita jubet eadem Synodus.

REGULA IV.

In Ecclesiis ubi tam magnus est Missarum celebranda- rum numerus ex variis Defunctorum legatis, ut illis pro singulis diebus a testatoribus praescriptis nequeat fati- fieri, vel elemosinas huiusmodi pro illis celebrandis adeo tenuis est, ut non facile inveniantur qui hoc onus sub- ire velint, possunt Episcopi in Synodo Diocesana, item, quae Abbat, & Generales Ordinarii in suis Capitulis Generalibus, re diligenter perspetta, pro sua conscientia, in praedictis Ecclesiis, quas hac provisione indigere cognoverint, statuere circa haec, quaequid magis ad Dei honorem, & cultum, acque Ecclesiarum utilitatem vide- rint expedire, Missarum numerum reducendo; ita tamen ut eorum semper Defunctorum commemoratio fiat, qui pro suam animarum salute legata illa ad pios usus reliquerunt. Hanc facultatem conceletra Sacra Synodus Tridentina, Sess. 25. cap. 4. De Reformatione. Debitae autem commemo- rationi satisfiat per intentionem applicationis Missarum, per preces in secundo Momento, & per Collectas faciendas in illis Missis, in quibus Collectae fieri possunt; (inquit Conc. Mediol. 6. P. 3. Cap. De his, quae ad Missam pertinent.)

REGULA V.

Ad moderandum numerum Missarum iusta causa necessaria est, cum defunctorum voluntates alias violari non possint. Quamobrem Praetati, quibus ea facultas concessa est a Syn- dno, eo in negotio maxime cum prudentia, cautione, & timore laedendi conscientiam suam, gverere se debent.

REGULA VI.

Episcopi, & Generales Ordinarii onera Missarum cele- brandarum post Conc. Trid. imposita, aut in Ecclesiis, & Capellis, vel Beneficij fundatione, moderari non possunt, sed pro his reducendis, moderandis, vel commutandis, illae nulla, & inanes erunt. Ita sanxit Congregatio Cardinalium Concilii Trid. Inter- pretum, auctoritate Urbani VIII. an. 1625. Ita etiam Conc. Mediol. 6. P. 3. Cap. De his, quae ad Missam pertinent. Episcopus (inquit) De Capellanis oneribus, deque Missarum numero, fundationis iure, aliove nomine illis adjuncto, ne Concilii Trid. (quod parum voluntatum relicti legatis so- lum proficere auctoritate quidquam statuat; sed eo de gene- re, quod iure canonico est, id plane seruet, atque decernat.

REGULA VII.

Ne in Ecclesiis, in quibus onera Missarum in perpetuum imposita sunt, Sacerdotes in eis, ut par est, adimplendis eo repidiores, & segniores reddantur, quod onera huiusmodi cum nulla, aut parva sint utilitate conjuncta, eadem Con- gregatio decrevit, ut pecunia, ac bona mobilis Ecclesiarum, Capitulis, Collegiis, Hospitalibus, Societatibus, Congre- gationibus, Monasteriis, Conventibus, ac locis omnibus tam Saecularibus, quam Regularibus, atque illorum per- Nat. Alex. Theol. Tom. I.

sonis in futurum simpliciter acquirenda cum onere per- petuo Missarum celebrandarum, ab iis, ad quos pertinet, poena Interdicti ab ingressu Ecclesiae ipso facto incurrenda, a die reali acquisitionis, statim deponatur penes Aeternam sacram, vel personam fide, & facultatis idoneam; ad effectum illi, seu illorum quamprimum investendi in bonis immobilibus fructiferis, cum expressa, & individuam men- tione oneris, quod illis annexum reperitur: ac si eadem bona immobilia Auctoritate Apostolica deinceps alienari contingerit, eorumdem pretium vel eadem poena, pariter deponatur, atque in aliis bonis stabilibus itidem fructiferis, cum quodam oneris repetitione, atque annexione convertatur.

REGULA VIII.

Eadem Congregatio quibusvis Capitulis, Collegiis, So- cietatibus, nec non omnibus, & singulis Ecclesiarum, ac piorum locorum, tam Saecularium, quam Regu- larium Superioribus, vel aliis, ad quos pertinet, pro- hibuit, ne imposuerit Onera perpetua Missarum cele- brandarum fusciperent; Saeculares quidem sine Episcopi, vel ejus Vicarii Generalis, Regulares vero sine Genera- lis, vel Provincialis consensu, & licentia in scriptis, & gratis concedenda: alioquin Saecularis, qui huius prohi- bitionis transgressus extiterit, ab ingressu Ecclesiae in- terdictus sit eo ipso: Regularis vero poenam privationis omnium Officiorum, quae tunc obtineat, ac perpetue inhabilitatis ad alia de cetero obtinenda, vocique ad- vs, ac passiva, & alia declaratione, incurrat. Ele- mosynas vero inuales, & quotidianas pro Missis cele- brandis ita demum idem accipere possunt, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera suscipere valeant: aut certe infra modicum tempus possint omnibus satisficere: aut tribuent elemosynam sciat, & contentat, ut illa tunc demum celebrentur, cum suscep- tis oneribus satisficere fuerit. Alioquin omnino ab- lineant ab huiusmodi elemosynis, etiam sponte oblati- in futurum recipiendis, & capillis autem ab Ecclesia cum inscriptione illa, *Elemosyna pro Missis*, vel alia si- milli, sub eisdem poenis ipso facto incurrendis, ne Fide- les hac ratione fruantur. Episcopus vero, seu ejus Vi- carius, aut Generalis, vel Provincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requisiti, in singulis casu- bus diligenter inquirat de singulis Missarum celebranda- rum obligationibus quae Ecclesiae, Monasterio, aut lo- co pio incumbentes, nec ante assensum huiusmodi, aut licentiam praestant, quam eis legitime conficiterit, illius Sacerdotes tam novo oneri fuscipiendo, quam an- tiqus iam fuscipiens satisficere posse; praecipuumque ra- tionem habeant, ut redivus, qui Ecclesiae, & locis piis relinquuntur, omnino respondeant oneribus adjunctis, secundum morem cuiusque Civitatis, vel Provinciae; in- telligantque, si in re tanti momenti deides, aut negli- gentes fuerint, in novissimo die huius praeternitum mu- neris rationem esse reddituros.

Itud sacrae Congregationis Decretum refert Barbosa, Lib. De Officio, & Potestate Episcopi, P. 2. Allegatione 19. Habetur & Tom. 4. Bullarii Romani p. 88.

REGULA IX.

Numerum Missarum Votivarum, vel pro Defunctis, quae iustis stipendiis sigillatim a particularibus personis petun- tur, Episcopi, & Praetati Regulares moderari, & redu- cere non possunt absque consensu eorum, quibus illae debentur. Id eam est contra Regulam Iuris: id, quod nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri non potest.

REGULA X.

Intelligendum est, fructuosiores esse, magisque proficere De funda- tionibus, & celebratio- nibus, & Missis, cum applicatione Sacrificii, quam applicatione solum; licet ne Missa- compenari possit per majorem devotionem Celebrantis, aut tum. ejus, qui celebrari curat, vel per intercessionem Sancti, cujus suffragium in Missa imploratur.

Ita docet S. Thom. in 4. Sentent. Dist. 45. Q. 2. A. 2. Qua- stiunc. 1. ad 5. & Conc. Mediol. 6. sub S. Carolo, P. 3. cap. De his, quae ad Missam pertinent.

REGULA XI.

Illud plane reprobandum est, si qui certa numero, prescri- ptaque Missarum forma aliqua, aut praesentem, affirmant cer- tas, designatasque Animas a Purgatorio semper liberari.

Ita Conc. Cameracense anno 1565. De Sanctis, c. 6.

REGULA XII.

Si Fundatoris, aut Testatoris voluntate constitutum sit, ut Missa pro Defunctis, aut in honorem altius San- cti, in certo quodam Altari, & in tali Ecclesia celebraretur, tenetur Sacerdos, cui hoc onus impositum est, in Ecclesia, & Al-

De funda- tionibus, & celebratio- nibus.

De funda- tionibus, & celebratio- nibus, & Missis.

Reproban- das, affirmant cer- tas, designatasque Animas a Purgatorio semper liberari.

